

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

ASTAFJORD SMOLT AS
Foldvikneset 3
9470 GRATANGEN

Vår dato: 08.09.2020
Vår ref.: 202001117-11
Arkiv: 317
Deres dato:
Deres ref.: Dagfinn Eidissen

Saksbehandler:
Sigrun Birkeland Rawcliffe
22959316/sbi@nve.no

Oversending av revisjonsrapport og varsel om vedtak om retting - ASTAFJORD SMOLT AS

Vi viser til revisjon av ASTAFJORD SMOLT AS og oversender rapporten fra revisjonen som ble holdt 25. – 26. august 2020. Revisjonen var varslet i brev av 6. mai 2020.

Revisjonen resulterte i tre avvik og to anmerkninger.

Rapporten beskriver de avvikene og anmerkningene som ble avdekket ved revisjonen.

Dere må sende bekreftelse på at avvikene er rettet til nve@nve.no innen 1.12.2020.

Dersom avvikene ikke er rettet innen de respektive tidsfristene, varsler NVE om at vi vil vurdere å treffe vedtak om retting.

Dere kan uttale dere om rapporten innen **2. oktober 2020**. Det er særlig viktig at dere korrigerer/supplerer opplysninger som gjelder saken. Dersom uttalelsen ikke er kommet til NVE innen fristen, vil vi legge til grunn opplysningene vi har i saken.

Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
Avdelingsdirektør

Mari Hegg Gundersen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5901, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Revisjonsrapport

Revidert enhet:	ASTAFJORD SMOLT AS
Revisjonsdato:	25. – 26. august 2020
Sted:	Foldvikneset 3, 9470 GRATANGEN/ Digitale møter
Medvirkende fra revidert enhet:	Daglig leder Dagfinn Eidissen Driftsleder Roar Karlsen Kvalitetskoordinator Wenche Johansen
Revisorer fra NVE:	Revisjonsleder Sigrun Birkeland Rawcliffe Medrevisor Kjetil Greiner Solberg Observatør Lars Kjeang Amdahl Observatør Hege Sveas Fadum
Seksjon:	Seksjonssjef Mari Hegg Gundersen, TBMV

1 Innledning

Formålet med revisjonen var å kontrollere om virksomheten oppfyller krav i regelverk, tillatelser og vedtak gitt i eller i medhold av lovgivningen NVE forvalter.

En revisjon skal belyse forbedringspunkter i internkontrollsystemet til selskapet. Målet er at selskapet har et internkontrollsystem som blir brukt til å forebygge avvik og som fanger opp situasjoner raskt for å unngå uønskede hendelser.

1.1 Grunnlag

Revisjonsgrunnlaget var følgende:

- LOV-2000-11-24-82: Lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven)
- FOR-2011-10-28-1058: Forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen (IK-vassdrag)
- Tillatelse til vannuttak fra Dudalselv og Foldvikelv i Gratangen kommune, Troms (20.10.2005)
- Revisjonsrapport (23.02.2010)
- Vedtak om retting og tvangsmulkt – manglende planer og logging av vannuttak (08.04.2011)
- Befaringsrapport (16.10.2013)
- Godkjenning av detaljplan - endring og nedgraving av rørgate (21.10.2013)

- Skriftlig kontroll og avslutning av sak (26.02.2019)

Revisjonsrapporten baseres også på dokumentasjon mottatt i forkant av revisjonen og opplysninger gitt under revisjonen.

1.2 Tema for revisjonen

Revisjonen omhandlet settefiskanlegg i driftsfase med følgende tema:

- Internkontroll
- Vannuttak
- Inntak
- Dam

Det ble varslet at revisjonen ville ha spesielt fokus på målinger og registreringer (IK-vassdrag § 5.5), kartlegging av farer og problemområder (IK-vassdrag § 5.6) og håndtering av avvik (IK-vassdrag § 5.8). NVE ba derfor om å få tilsendt dokumentasjon fra Astafjord Smolt AS i tråd med disse temaene i forkant av revisjonen.

Kompetanse ble varslet som et revisjonstema, men NVE valgte å ikke følge opp dette i revisjonen.

1.3 Funn

3 avvik

2 anmerkninger

Avvik er: brudd på krav i regelverk og tillatelser gitt i eller i medhold av energi- og vassdragslovgivningen og annen lovgivning NVE forvalter.

Anmerkning er: påpekning av forhold med forbedringsmuligheter eller et forhold som bør vurderes nærmere av virksomheten, men som ikke er brudd på gitte krav.

1.4 Generelle kommentarer

Revisjonen ble holdt på systemnivå og ble gjennomført som en kontorrevisjon i videomøter (Teams).

Det ble gjennomført et samlet intervju av de tre medvirkende fra Astafjord Smolt AS som medførte noe justering av timeplanen. Årsaken var at daglig leder ønsket bistand fra driftsleder for å vise dokumenter digitalt underveis i intervjuet. I tillegg ble NVE varslet om at teknisk leder ikke kunne stille til intervju. NVE fant det hensiktsmessig å gjennomføre intervjuene etter Astafjords ønske siden dette ville gjøre det lettere å få frem nødvendig dokumentasjon. Revisjonen ble gjennomført i en uformell og konstruktiv tone. Uklarheter og spørsmål som revisjonslaget hadde med fra forberedelsene ble klarlagt.

Dere presenterte og redegjorde for oppbygging og implementering av deres internkontrollsystem på en god måte. Vi fikk et godt inntrykk av styringssystemet Simployer. Det virker oversiktlig og gjort enkelt tilgjengelig for de ansatte. Bruk av Onedrive som arkivsystem og avviksregistrering på mobiltelefon ga også et godt inntrykk av at internkontrollsystemet er implementert og i bruk blant de ansatte. Dere har dermed etablert et godt utgangspunkt som gjør det enkelt å gjennomføre de forbedringspunktene NVE påpeker ved dette tilsynet.

De styrende dokumenter NVE mener dere skal kjenne til, så ut til å være inkludert i internkontrollsystemet deres. Vi vil anbefale at dere samler alle dokumenter som gjelder vassdragsanlegg. Vi oppfattet at noen styringsdokumenter ligger under HMS-håndboka og andre under Personelhåndboka.

NVE oppfattet videre at dere kunne dokumentere at arbeidsoppgaver og myndighet er tydelig definert og fordelt ved anlegget. En ny stilling som kvalitetskoordinator er nylig etablert, og dere kunne legge frem en god stillingsbeskrivelse for denne rollen. NVE regner med at denne stillingen vil være med på å styrke arbeidet med internkontroll i selskapet.

Det sentrale temaet under tilsynet var hvorvidt Astafjord Smolt AS har et system og interne rutiner som skal sørge for at konsesjonsvilkåret knyttet til et maksimalt vannuttak fra Dudalselva og Foldvikelva blir overholdt. Revisjonen avdekket at selskapet ikke har etablert tilfredsstillende metode for registrering av måledata for samlet vannuttak. Under revisjonen hadde dere problemer med å gjøre rede for hva samlet vannuttak fra vassdraget var denne dagen. Dere kunne heller ikke legge frem rutiner for hvordan vannuttaket skal overvåkes slik at dere har kontroll på at dere er innenfor tillatelsen. NVE ser alvorlig på dette.

Vi har gått gjennom data for samlet vannuttak for den perioden 15. mai 2019 til 21. august i år. Dataserien viser at dere i flere perioder mangler data for vannuttaket i Foldvikelva. Dette forholdet inngår ikke i dette tilsynet, men NVE kan komme tilbake til dette i en egen sak.

NVE registrerte videre at dere har et system for håndtering av avvik. Systemet ser imidlertid ikke ut til å dekke avvik knyttet til krav i konsesjon og IK-vassdrag i tilstrekkelig grad. Et tydelig eksempel er at dere har vært kjent med en feil med målesensoren i Foldvikelva uten at dette har blitt håndtert som et avvik slik at feilen har blitt rettet opp.

2 Beskrivelse av avvik

Avvik 1	
Krav	IK-vassdrag § 5-5 (Registreringer) <i>Den ansvarlige skal utarbeide og gjennomføre rutiner og prosedyrer som sikrer at krav fastsatt i eller i medhold av vassdragslovgivningen knyttet til miljø og sikkerhet er oppfylt. Internkontroll innebærer at den ansvarlige skal foreta og protokollere de målinger og registreringer som er nødvendige eller pålagt for å sikre at anlegg og tiltak drives i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av vassdragslovgivningen.</i>
Avviket	Dere registrerer eller protokollerer ikke vannuttaket slik at dere sikrer at anlegget drives i samsvar med konsesjonen.
Dokumentasjon	Mottatt dokumentasjon og intervjuer
Hvordan rette	Dere må etablere et system for å holde kontroll på samlet vannuttak i Foldvikelva og Dudalselva til enhver tid, og enkelt kunne dokumentere data i fortid og nåtid.
Frist for retting	1.12.2020

Avvik 2	
Krav	IK-vassdrag § 5-6 (Beskrive farer og problemområder) <i>Den ansvarlige skal utarbeide og gjennomføre rutiner og prosedyrer som sikrer at krav fastsatt i eller i medhold av vassdragslovgivningen knyttet til miljø og sikkerhet er oppfylt. Internkontroll innebærer at den ansvarlige skal kartlegge farer og problemer med hensyn til miljø og sikkerhet og på denne bakgrunnen vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og gjennomføre tiltak for å redusere risikoforholdene.</i>
Avviket	Dere kunne ikke legge frem en kartlegging av farer og problemer med hensyn til sikkerhet for allmennheten ved anlegget med tilhørende planer og tiltak. Dere kunne heller ikke legge frem en tilfredsstillende og stedstilpasset kartlegging av farer og problem med hensyn til miljø for anlegget.
Dokumentasjon	Mottatt dokumentasjon og intervjuer

Hvordan rette	Dere må gjennomføre kartlegging av farer og problemer for allmennheten ved damanleggene og dokumentere for oss at dette er gjennomført. Dere må gjennomføre en stedstilpasset kartlegging av farer og problemer knyttet til vassdragsmiljø og utarbeide tilhørende tiltaksplaner.
Frist for retting	1.12.2020

Avvik 3	
Krav	IK-vassdrag § 5-7 (Konkretisere vilkår og betingelser) <i>Den ansvarlige skal utarbeide og gjennomføre rutiner og prosedyrer som sikrer at krav fastsatt i eller i medhold av vassdragslovgivningen knyttet til miljø og sikkerhet er oppfylt. Internkontroll innebærer at den ansvarlige skal konkretisere hvordan vilkår og betingelser satt i konsesjoner, godkjenninger og lignende skal oppfylles.</i>
Avviket	Dere kunne ikke legge frem en prosedyre eller sjekklister som skal sikre at vilkår satt i vassdragskonsesjonen datert 20.10.2005 blir oppfylt.
Dokumentasjon	Mottatt dokumentasjon og intervjuer.
Hvordan rette	Dere må utarbeide en prosedyre som sikrer at Astafjord Smolt AS overholder kravet til samlet vannuttak i Foldvikelva og Dudalselva på inntil 0,3 m ³ /s som fastsatt i konsesjonen. Prosedyren må beskrive hvem som skal utføre tilsynet, hva som skal kontrolleres og hvordan kontrollen skal utføres. Prosedyren må beskrive frekvens på tilsynet, de vassdragsselementene som skal kontrolleres, hvordan og når kontrollmålinger av vannuttaket skal gjennomføres og hvor lenge data skal lagres
Frist for retting	1.12.2020

3 Beskrivelse av anmerkninger

Nr.	Beskrivelse
1	<p>IK-vassdrag § 5-8 (Utarbeide og gjennomføre rutiner)</p> <p>Astafjord Smolt AS mangler en felles forståelse og definisjon av avvik knyttet til ytre miljø og vannuttaket spesielt. Dere kunne ikke legge frem registrerte avvik som gjaldt ytre miljø. Vannmåleren i Foldvikelva har vært ute av drift i lengre perioder fra mai 2019 til august 2020 og har ikke vært fulgt opp som et avvik, og ikke blitt rettet opp.</p>
2	<p>IK-vassdrag § 5-9 (Systematisk gjennomgang av internkontrollen)</p> <p>Vassdragsselementene som dam, rør for vannuttak og driftsrør bør inngå i interne revisjoner, årlig eller med en valgt frekvens. Dere bør gå gjennom sjekklistene for å sørge for at de er tilpasset anlegget og stadig oppdateres med relevante tema basert på de erfaringene dere gjør under tilsyn.</p>